



**MONITORING SKUPŠTINE  
ŽUPANIJE  
ZAPADNOHERCEGOVAČKE**

---

(za razdoblje 12.10.- 31.12.2014.godine)



### SAŽETAK

**GLASA I U ŽUPANIJI ZAPADNOHERCEGOVA KOJ SU NA IZBORIMA U STUDENOM 2014.GODINE POKAZALI NEZADOVOLJSTVO RADOM PRETHODNOG SAZIVA SKUPŠTINE I, GLASAJU I ZA NOVE LJUDE, IZRAZILI ŽELJU ZA POZITIVNIM PROMJENAMA U NAREDNOM RAZDOBLJU.** Od 23 zastupnika Skupštine u prethodnom mandatu, od 11 koji su se našli na listama političkih subjekata, svega njih 7 je ponovno dobilo povjerenje građana ove županije. Šesnaest izabranih zastupnika po prvi put obavlja ovu dužnost.

**SKUPŠTINA ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVA KE NIJE, DO KRAJA 2014. GODINE, ZAVRŠILA PROCES KONSTITUIRANJA - NIJE IMENOVALA ZAMJENIKA PREDSJEDNIKA SKUPŠTINE IZ REDA SRPSKOG NARODA.** Na sjednici za vrijeme koje je izabran predsjednik Skupštine, još uvijek nije bio potvrđen zamjenski mandat zastupniku iz NSRzB koji je iz reda srpskog naroda. U međuvremenu, ovaj zastupnik je prihvatio mandat. Zamjenik iz reda bošnjaka neće biti imenovan jer u novom sazivu Skupštine nisu zastupljeni predstavnici bošnjačkog naroda. Usvojene su i odluke o osnivanju radnih tijela, te imenovan mandatar Vlade ŽZH

**SKUPŠTINA JE, U ODNOSU NA ISTO RAZDOBLJE PRETHODNIH MADATA, INTEZIVIRALA SVOJ RAD POGOTOVO U ZAKONODAVNOM DIJELU.** Do kraja izborne godine Skupština u novom sazivu je u odnosu na ranije sazive održala više sjednica i realizirala više mjera te nastavila sa realizacijom programskih aktivnosti, usvojivši tri zakona planirana Programom rada za ovu godinu. U istom razdoblju usvojila je još i dva vanprogramska zakona. Ova intenzivna zakonodavna aktivnost u razdoblju konstituiranja vlasti predstavlja pozitivan pomak u radu ove institucije obzirom na to da skupštinski sazivi u prethodna dva mandata u istom vremenu nisu razmatrali niti jedan zakon.

**PRORA UN ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVA KE ZA 2015. GODINU NIJE USVOJEN DO ISTEKA 2014. GODINE.** Iako je 2014.godina bila izborna to ne može biti opravdanje za neblagovremenu pripremu i izradu, te usvajanje Proračuna za 2015. godinu u redovitoj proceduri propisanoj Zakonom o Proračunima F BiH. Finansiranje u 2015. godini osigurano je Odlukom o privremenom financiranju.

**PROGRAM RADA SKUPŠTINE ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVA KE ZA 2015. GODINU NIJE USVOJEN DO KRAJA 2014.GODINE.** Skupština, do kraja 2014. godine, nije poduzimala nikakve aktivnosti po pitanju usvajanja Programa rada za 2015.godinu, nastavljajući negativnu praksu iz ranijeg razdoblja.

**KRAJ 2014. GODINE JE DO EKAN SA AK 60 NEREALIZIRANIH MJERA IZ PROGRAMA RADA SKUPŠTINE ZA 2014. GODINU, KOJIM JE ZA OVU GODINU BILO PLANIRANO USVAJANJE 71 MJERE.** Do Općih izbora usvojeno je svega 5 zakona, 2 izvješća i Proračun za 2014.godinu. Pozitivno iznenađenje predstavlja činjenica da je novi saziv Skupštine, u zadnjem mjesecu 2014., realizirao još 3 zakona iz ovog Programa rada, što nije bila praksa prethodna dva saziva. Naime, niti jedan od tih saziva nije realizirao niti jedan zakon u godini svog konstituiranja

**SKUPŠTINA JE NAPRAVILA POZITIVAN ISKORAK I IMENOVALA MANDATARA VLADE ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVA KE.** Trudeći se ispoštivati rokove utvrđene Poslovníkom o radu Skupštine ŽZH a koji se odnose na proces konstituiranja vlasti, Skupština je u promatranom razdoblju napravila i korak više nego u vrijeme prethodnih saziva pa je među prvima od zakonodavnih institucija u BiH imenovala mandatara Vlade.

Skupština ŽZH treba u prva tri mjeseca 2015.godine raditi na žurnom usvajanju Programa rada Skupštine i Proračuna za 2015.godinu. U najkraćem mogućem roku treba otkloniti sve probleme oko imenovanja izvršne vlasti i na taj način omogućiti nesmetani rad koji će se prvenstveno baviti temama koje su od značaja za poboljšanje kvalitete života građana

|  |           |
|--|-----------|
| <b>SAŽETAK.....</b>  | <b>2</b>  |
| <b>SADRŽAJ .....</b>   | <b>4</b>  |
| <b>UVOD .....</b>  | <b>5</b>  |
| <b>POLITI KI KONTEKST .....</b>  | <b>6</b>  |
| <b>OSNOVNE INFORMACIJE O RADU SKUPŠTINE – dinamika rada.....</b>       | <b>9</b>  |
| <b>KLJU NI DOKUMENTI ZA STVARANJE PREDUVJETA ZA EFIKASAN RAD... 12</b> |           |
| <b>UKUPNA ZAKONODAVNA AKTIVNOST SKUPŠTINE ŽZH .....</b>                | <b>17</b> |
| <b>TRANSPARENTNOST RADA SKUPŠTINE ŽZH .....</b>                        | <b>18</b> |
| <b>AKTIVNOSTI ZASTUPNIKA .....</b>                                     | <b>18</b> |
| <b>ZAKLJU CI I PREPORUKE.....</b>                                      | <b>20</b> |
| <b>PRIVITAK – RADNA TIJELA SKUPŠTINE ŽZH.....</b>                      | <b>21</b> |

Izješće o monitoringu rada Skupštine Županije Zapadnohercegovačke, daje pregled rada ove institucije za razdoblje 12.10.-31.12.2014. godine.

Cilj izvješća je sumiranje i jednostavno prikazivanje podataka do kojih su Centri Civilnih Inicijativa došli prateći rad Skupštine Županije Zapadnohercegovačke od Općih izbora 2014. godine pa do 31.12.2014.godine. Također, namjera CCI-a je javnosti, u osnovnim crtama, predstaviti proces konstituiranja vlasti, odnosno kako se ovaj proces odvijao u ŽZH.

Obzirom na specifičnost monitoringa, CCI se opredjelio za metodologijski pristup korištenjem tzv. kombinirane metode istraživanja. Kvantitativna istraživanja nastoje dati odgovor na upit koliko, što znači kako se temelje na primjeni metode koja omogućuje kvantificiranje pojava, odnosno njihovo brojačno izražavanje. Kvalitativna istraživanja nastoje odgovoriti na upite, zašto, kada, kuda, gdje, itd. Metodologija osigurava da osoblje monitoring tima prikuplja i obrađuje podatke na identičan način, kako bi se osigurao jedinstven pristup prilikom praćenja i procjene odgovornosti, efikasnosti, i transparentnosti rada institucija zakonodavne i izvršne vlasti, kao i u određenim izvješćima i pojedinačne odgovornosti zastupnika i ministara u tim institucijama.

Periodična izvješća o monitoringu rada parlamenata i vlada predstavljaju osmogodišnji kontinuitet u praćenju rada i izvješćivanja javnosti o rezultatima rada spomenutih institucija. Metodologija koju CCI koristi pri izradi tih izvješća, temelji se na podacima koji su dostupni iz više izvora, prije svega, sa službenih web stranica institucija, iz zapisnika i stenograma sa održanih sjednica, programa rada i proračuna institucija, eksternih analiza i izvješća, te podacima prikupljenim neposrednom nazočnošću na sjednicama Skupštine. Informacije se pohranjuju u internu bazu CCI-a u kojoj su sadržani svi relevantni podatci za sve instituciju čiji monitoring rada CCI vrši.

U izvješćima CCI su aktuelizirane i dosadašnje preporuke i inicijative, koje će se dostaviti novim sazivima svih institucija, s ciljem unaprjeđenja procesa unutar institucija, te njihovom efikasnijem radu, koji će doprinijeti stvaranju pozitivne okoline za poboljšanje životnog standarda građana, te ubrzanju euroatlantskog puta Bosne i Hercegovine.

Ovo Izješće je jedan u nizu pokušaja Centara Civilnih Inicijativa da kontinuiranim praćenjem i periodičnim izvješćivanjem, omogući javnosti uvid u rad institucija vlasti nastojeći iste učiniti odgovornijim, efikasnijim i transparentnijim u izvršavanju svojih obveza.

## POLITIČKI KONTEKST, KONSTITUIRANJE, SASTAV SKUPŠTINE

Nakon Općih izbora održanih 12.10.2014.godine, Skupština Županije Zapadnohercegovačke je 21.11.2014.godine održala svoju I.konstituirajuću sjednicu na kojoj je na temelju Izvješća Središnjeg Izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine verificirala 22 zastupnička mandata od kojih su svi iz reda hrvatskog naroda. HDZ BiH je osvojio 14 mandata, HDZ 1990 4 mandata, HSP BiH 2 mandata, HSP dr.Ante Starčević 1 mandat i Hrvatski savez HKDU-HRAST 1 mandat.<sup>1</sup>

Na toj sjednici umjesto izabranog Stanka Primorca koji se odrekao mandata, zamjenski mandat je preuzeo Viktor Kvasić. Konstituiran je Klub Hrvata i potvrđen kandidat za predsjednika Skupštine Županije Zapadnohercegovačke (Ante Mišetić, predsjednik iz prošlog saziva).<sup>2</sup>

Do kraja 2014.godine imenovana su sva skupštinska radna tijela (povremena i stalna), a potvrđen zamjenski mandat Slobodanu Tomiću čime su se stekli uvjeti za formiranje Kluba Srba.<sup>3</sup> Zastupnik Tomić je iznio Prijedlog da se imenuje dopredsjednik iz reda srpskog naroda, te da se uvrsti na jednu od slijedećih sjednica Skupštine. Iako su imenovana sva radna tijela Skupštine, HDZ 1990 u ovom razdoblju još nije dostavio imena zastupnika za radna tijela u čijem radu sudjeluju, što bitno ne utječe na rad radnih tijela. Radna tijela u kojima su raspoređeni zastupnici HDZ 1990 nesmetano rade i odlučuju, s tim da predsjedavajući tih radnih tijela prigodom izjašnjavanja po odborima ističu da u radu odbora nisu sudjelovali članovi HDZ 1990. Više puta je predsjedavajući Skupštine apelirao na Klub zastupnika HDZ 1990 da dostave imena svojih članova i da se uključe u rad odbora jer je to njihova poslovnička dužnost i obveza.

Od 23 zastupnika u iz prošlog mandata 11 ih se ponovno našlo na listama političkih subjekata. Ponovno je izabrano njih sedam. Zastupniku Slobodanu Tomiću je ovo treći, a za 6 zastupnika je ovo drugi zastupnički mandat.

Na samom kraju 2.sjednice predsjednik Skupštine je upoznao zastupnike kako je sukladno Poslovniku o radu Skupštine na prijedlog parlamentarne većine koju čine zastupnici iz HDZ BiH pokrenut postupak izbora nove Vlade, te da je za mandatara predložen dosadašnji predsjednik Vlade (trenutno zastupnik) g. Zdenko Čosić.<sup>4</sup>

Poredeći proces konstituiranja Skupštine ŽZH u ovom mandatu sa istim u prethodnim mandatima, možemo zaključiti kako je aktualni mandat efikasniji u odnosu na njih. Naime, u mandatu (2006.-

<sup>1</sup> U odnosu na prethodna

<sup>2</sup> Članak 9.

(u daljnjem tekstu: klubovi naroda):a) Klub zastupnika Hrvata,b)

c) Klub zastupnika Srba.(2) Ako u

(4) Poslovnikom o

konstitutivnih naroda, mjesto dopredsjedni  
zastupnika druga dva konstitutivna naroda Skup  
zastupnika.

e iz reda izabranih

<sup>3</sup>

Amandman XLIX

<sup>4</sup> Članak 184.

## Monitoring Skupštine Županije Zapadnohercegovačke

2010.) Skupština ŽZH imala više problema oko verifikacije mandata (završena je tek 8.ožujka 2007.godine), dok u prošlom mandat (2010.-2014.) proces konstituiranja nije ni završen, jer nikada nije imenovan zamjenik predsjednika Skupštine iz reda srpskog naroda.

Konstituirajuća sjednica (mandat 2006.-2010.) je održana 10.studenog 2006.godine i na njoj je nazočilo i mandate verificiralo samo 14 zastupnika (na ovoj i na narednoj sjednici nisu nazočili zastupnici HDZ BiH). Na Općim izborima 2006. godine HDZ BiH osvojio je 9 mandata, Hrvatsko zajedništvo (HDZ 1990 - HZ HSS – HKDU - HDU DEMOKRŠĆANI) 8 mandata, HSP ĐAPIĆ-JURIŠIĆ i NHI-KOALICIJA ZA JEDNAKOPRAVNOST 4 mandata i NSRzB 2 mandata. U više navrata verificirani su zamjenski mandati, a na 5.sjednici održanoj 23.ožujka 2007.godine verificiran je zamjenski mandat Slobodanu Tomiću te je formiran Klub Srba u Skupštini ŽZH.

U prethodnom mandatu, Skupština Županije Zapadnohercegovačke je 30 studenog 2010. godine održala svoju I.konstituirajuću sjednicu na kojoj verificirala 23 zastupnička mandata, i to za: 21 zastupnika Hrvata, 1 zastupnika Bošnjaka i 1 zastupnika Srbina. Međutim ovo zakonodavno tijelo dočekalo je kraj svoga mandata sa nedovršenim procesom konstituiranja klubova naroda i imenovanja dopredsjedavajućih Skupštine. HDZ BiH je osvojio 13 mandata, HDZ 1990 4 mandata, HSP BiH 3 mandata i NSRzB 3 mandata.

Tek na nastavku 3. sjednice Skupštine održanoj 4.4.2011.godine, izvršen je izbor izaslanika u Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine.

U oba prethodna mandata, u više navrata i iz različitih razloga verificirani su zamjenski mandati.

Nakon održanih Općih izbora 2014.godine i potvrđivanja mandata, u radu Skupštine Županije Zapadnohercegovačke sudjeluju slijedeći zastupnici:

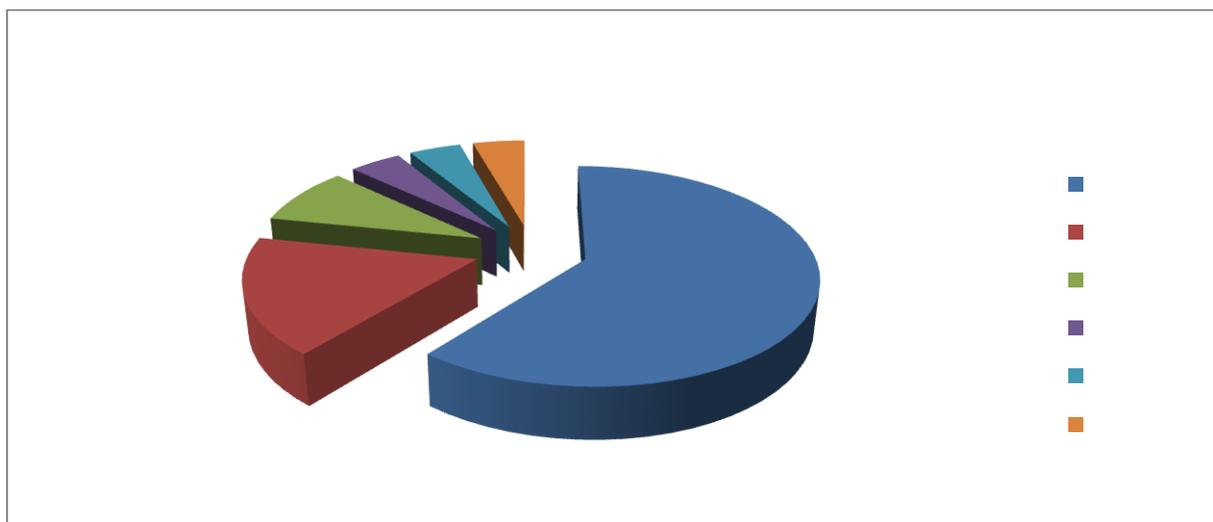
| Zastupnik        | Strana ka pripadnost | Broj osvojenih glasova | mandat |
|------------------|----------------------|------------------------|--------|
| Bešlić Zdravko   | HDZ BiH              | 3365                   | 1      |
| Ćosić Zdenko     | HDZ BiH              | 7558                   | 1      |
| Damjanović Ivan  | HDZ BiH              | 4114                   | 1      |
| Galić Ružica     | HDZ BiH              | 3138                   | 1      |
| Grbešić Tanja    | HDZ BiH              | 3811                   | 1      |
| Kraljević Suzana | HDZ BiH              | 3306                   | 1      |
| Landeka Ivan     | HDZ BiH              | 3616                   | 1      |
| Lasić Erina      | HDZ BiH              | 2936                   | 2      |
| Mandić Tomislav  | HDZ BiH              | 5070                   | 2      |
| Matić Sando      | HDZ BiH              | 2722                   | 1      |
| Mišetić Ante     | HDZ BiH              | 3791                   | 2      |
| Sesar Dario      | HDZ BiH              | 3465                   | 2      |
| Sesar Ivo        | HDZ BiH              | 3811                   | 2      |
| Ševo Milan       | HDZ BiH              | 4444                   | 1      |
| Bušić Velimir    | HDZ 1990             | 1958                   | 1      |
| Grbešić Rajko    | HDZ 1990             | 1040                   | 1      |
| Čuvalo Mirela    | HDZ 1990             | 1434                   | 1      |
| Topić Tomislav   | HDZ 1990             | 1127                   | 1      |

## Monitoring Skupštine Županije Zapadnohercegovačke

|                |            |     |   |
|----------------|------------|-----|---|
| Jurišić Ivan   | HSP        | 699 | 1 |
| Kvesić Viktor  | HSP        | 705 | 2 |
| Češkić Marija  | HSP dr. AS | 936 | 1 |
| Čorić Deni     | HS         | 471 | 1 |
| Tomić Slobodan | NSRB       | 337 | 3 |

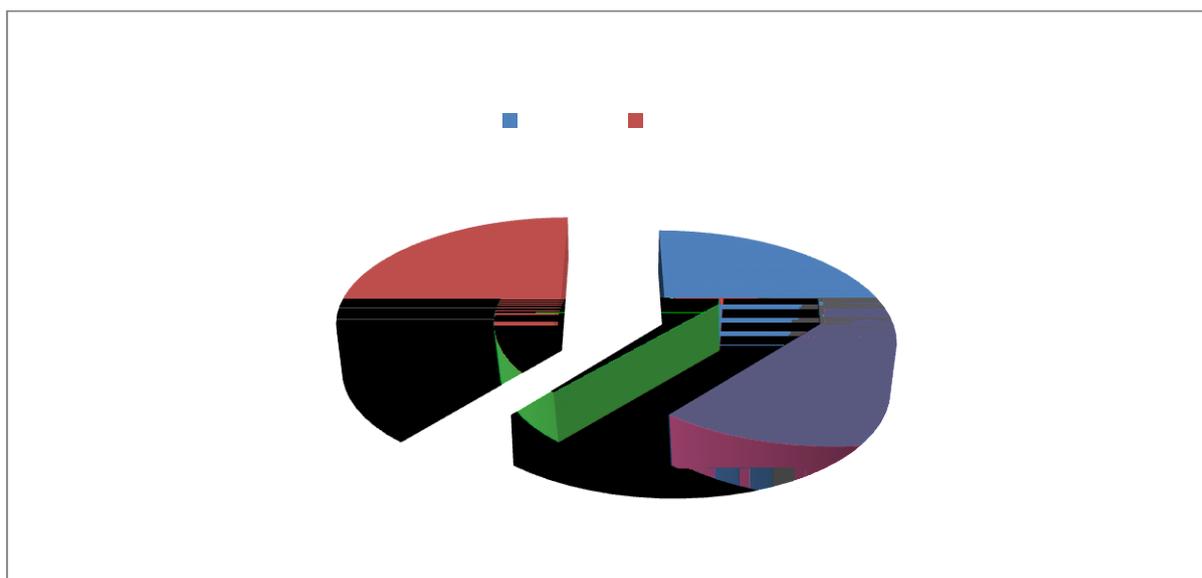
Tabela 1: Sastav Skupštine Županije Zapadnohercegovačke<sup>5</sup>

Skupštinu Županije Zapadnohercegovačke, kako smo već istaknuli, čini 23 zastupnika iz 6 političkih stranaka.



Grafikon 1

Vladajuću, apsolutnu većinu u Skupštini Županije Zapadnohercegovačke čini 14 zastupnika iz HDZ BiH.



Grafikon 2

<sup>5</sup>

### OSNOVNE INFORMACIJE O RADU SKUPŠTINE – dinamika rada

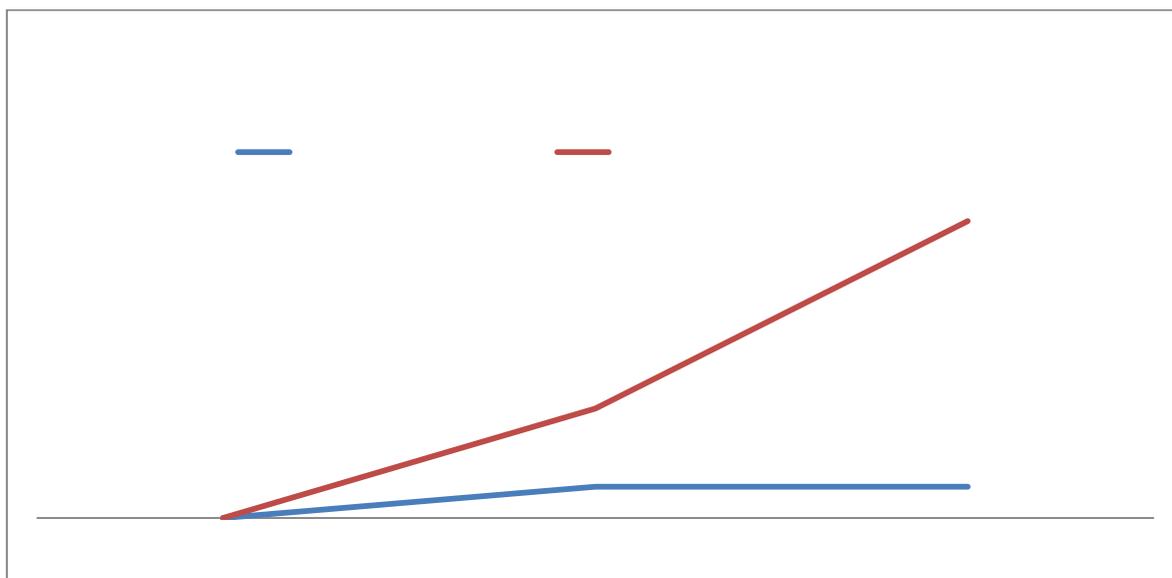
Skupština Županije Zapadnohercegovačke, u periodu od 12.10. do 31.12.2014. održala je najprije 48. posebnu sjednicu starog saziva Skupštine, a potom 3 sjednice novog saziva, od čega je 1 konstituirajuća i 2 redovite sjednice.

| Nadnevak       | Rb. | Tip             | Pl. mjera | Real. mjera | Po . sjednice | Trajanje     |
|----------------|-----|-----------------|-----------|-------------|---------------|--------------|
| 18-11-2014     | 48  | Posebna         | 1         | 1           | 10:00         | 02:00        |
| 21-11-2014     | 1   | Konstituirajuća | 4         | 4           | 10:00         | 01:40        |
| 17-12-2014     | 2   | Redovna         | 11        | 11          | 12:00         | 02:40        |
| 29-12-2014     | 3   | Redovna         | 6         | 6           | 12:00         | 01:10        |
| <b>Ukupno:</b> |     |                 | <b>22</b> | <b>22</b>   |               | <b>07:30</b> |
| Prosječno:     |     |                 | 5,5       | 5,5         |               | 01:50        |

Tabela 2: Pregled temeljnih statističkih podataka o održanim sjednicama Skupštine

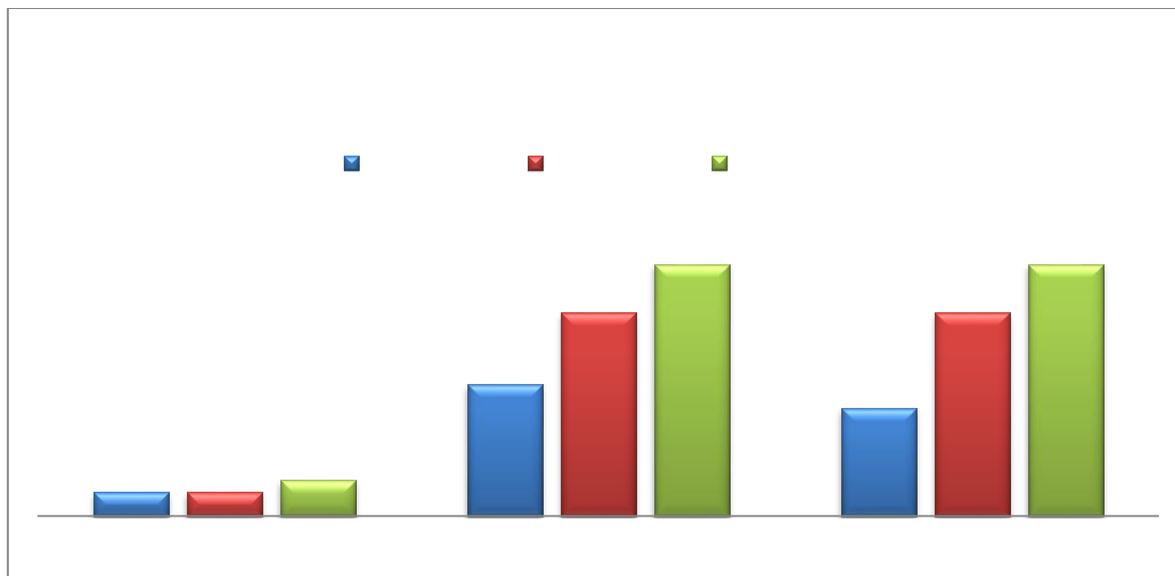
U studenom je održana po jedna sjednica starog i novog saziva, a u prosincu dvije sjednice novog saziva Skupštine.

Razmatrana je i realizirana 21 točka dnevnog reda, pri čemu je na 48. posebnoj sjednici realizirana samo 1 točka, a sve ostale je realizirao novi saziv Skupštine.



Grafikon 3

Ako poredimo rad Skupštine u postizbornom periodu, do kraja godine u kojoj su izbori održani po mandatima, zamjetit ćemo kao je Skupština Županije Zapadnohercegovačke u aktualnom mandatu održala više sjednica i realizirala više mjera nego skupštine u prethodna 2 mandata.



Grafikon 4

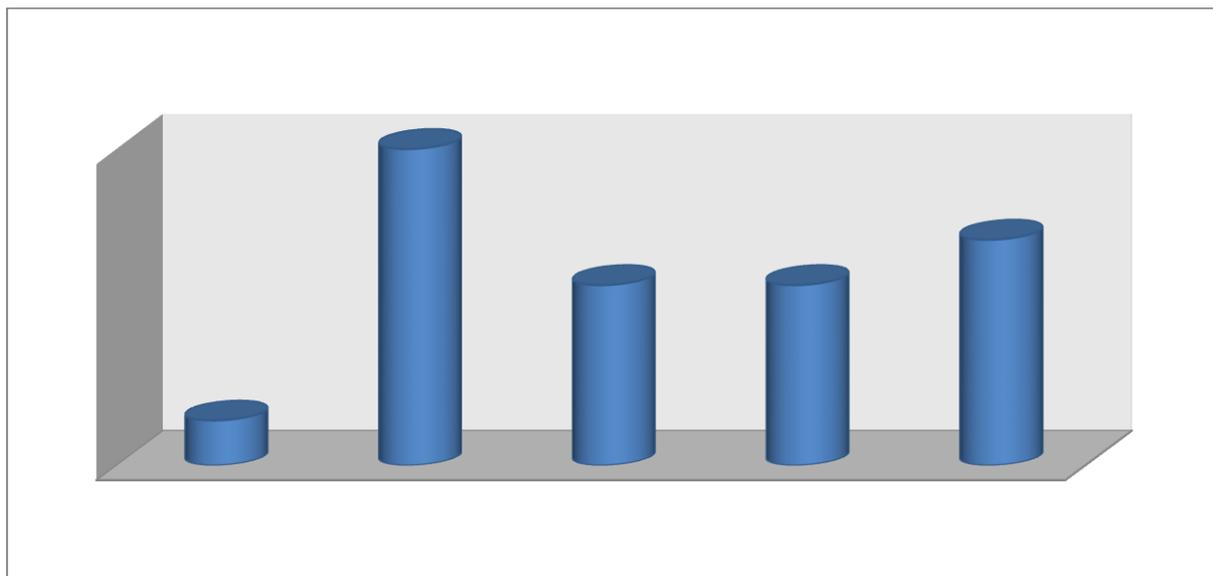
| Tip               | listopad | Studeni  | prosinac  | Ukupno    |
|-------------------|----------|----------|-----------|-----------|
| Izvještaj         |          |          | 1         | 1         |
| Kadrovska pitanja |          |          | 7         | 7         |
| Odluka            |          | 2        | 2         | 4         |
| Ostalo            |          | 2        | 2         | 4         |
| Zakon             |          |          | 5         | 5         |
| <b>Ukupno:</b>    | <b>0</b> | <b>4</b> | <b>17</b> | <b>21</b> |

Tabela 3: Pregled razmatranih mjera

Analizirajući mjere koje je Skupština Županije Zapadnohercegovačke razmatrala u prva tri mjeseca ovog mandata, vidljivo je, ako zanemarimo kadrovska rješenja vezana za proces konstituiranja vlasti koja čine 30% ukupne realizacije (imenovanja radnih tijela i sl.), kako najveći broj mjera predstavljaju zakoni koji čine oko 24%.<sup>6</sup> Među odlukama ističemo Odluku o privremenom financiranju Županije Zapadnohercegovačke za razdoblje siječanj-ožujak 2015. godine.

<sup>6</sup>

-2014.); Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o



Grafikon 5

#### PROGRAM RADA SKUPŠTINE

Skupština ZHK nije usvojila svoj program rada za 2015., prije isteka 2014. godine.

Poslovnik o radu Skupštine Županije Zapadnohercegovačke sadrži zadatke Skupštine među kojima je i priprema, usvajanje i realizacija Programa rada Skupštine Županije Zapadnohercegovačke. U pripremama za izradu Programa rada predsjednik, dopredsjednici odnosno zamjenik predsjednika i tajnik Skupštine, trebaju pribaviti prijedloge i mišljenja o pitanjima koja će unijeti u Program rada, od zastupnika, radnih tijela Skupštine, Vlade, općinskih vijeća, županijskih tijela i organizacija, te građana i udruga građana. Nakon pribavljenih prijedloga i sugestija, Kolegij priprema i utvrđuje prijedlog Programa rada Skupštine, koji se upućuje Skupštini na razmatranje. Istim dokumentom utvrđeno je kako se Program rada za narednu usvaja do isteka tekuće godine.<sup>7</sup>

Analizirajući usvajanje Programa rada po godinama tijekom prethodna dva mandata, primjetit ćemo nedostatak odgovornosti u radu i svjesno zanemarivanje obveze usvajanja ovog važnog dokumenta. Ova institucija je jedino 2008. godine usvojila ovaj važan dokument prije isteka utvrđenog Poslovníkom o radu Skupštine.

Program rada Skupštine ZHK za 2014. godinu usvojen je tek u šestom mjesecu te godine, čime je prekršen Poslovník o radu Skupštine i gotovo obesmišljen sam čin njegovog donošenja. Program rada sadrži 71 mjeru, od čega je 25 zakona.

Od 71 mjere Programom rada Skupštine planirane za realizaciju u 2014. godini, do Općih izbora usvojeno je svega 5 zakona, 2 izvješća i Proračun za 2014. godinu.

Novi saziv Skupštine je, u prosincu, realizirao još 3 zakona iz ovog Programa rada, što nije bila praksa prethodna dva saziva. Naime, niti jedan od tih saziva nije realizirao niti jedan zakon u godini svog konstituiranja.

Od 71 mjera koliko ih je planirano za realizaciju u 2014. godini, nije realizirano čak 60 njih.

| R.br. | Naziv mjere  | Predlagatelj   | Godina 1. pojavljivanja | Planirani rok za razmatranje |
|-------|--|--|-------------------------|------------------------------|
| 1     | Izvješće o radu Agencije za privatizaciju za 2013. godinu          | Agencija za privatizaciju                                    | 2014.                   | 0.                           |
| 2     | Izvješće Vlade o korištenju sredstava Tekuće zalihe Proračuna (I.) | Vlada Županije   | 2014.                   | 4.                           |
| 3     | Zakon o vodama   | Ministarstvo gospodarstva                                    | 2008.                   | 6.                           |
| 4     | Zakon o prijevozu eksplozivnih tvari                               | Ministarstvo unutarnjih poslova Županije Zapadnohercegovačke | 2014.                   | 6.                           |
| 5     | Zakon o izmjenama i dopunama                                       | Ministarstvo   | 2013.                   | 6.                           |

<sup>7</sup>

## Monitoring Skupštine Županije Zapadnohercegovačke

| R.br. | Naziv mjere   | Predlagatelj   | Godina 1. pojavljivanja | Planirani rok za razmatranje |
|-------|---|--|-------------------------|------------------------------|
| 6     | Zakona o organizaciji tijela uprave u Županiji Zapadnohercegovačkoj<br>Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima | pravosuđa i uprave<br>Ministarstvo unutarnjih poslova Županije Zapadnohercegovačke | 2012.                   | 6.                           |
| 7     | Zakon o cestovnom prijevozu   | Ministarstvo gospodarstva  | 2009.                   | 6.                           |
| 8     | Zakon o unutarnjoj trgovini   | Ministarstvo gospodarstva  | 2013.                   | 6.                           |
| 9     | Zakon o turizmu u Županiji Zapadnohercegovačkoj   | Ministarstvo gospodarstva  | 2013.                   | 6.                           |
| 10    | Zakon o radu  | Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi                                     | 2013.                   | 6.                           |
| 11    | Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju   | Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa                                 | 2010.                   | 6.                           |
| 12    | Zakon o zaštiti i korištenju kulturne i povijesne baštine   | Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa                                 | 2013.                   | 6.                           |
| 13    | Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nedaća   | Uprava civilne zaštite   | 2012.                   | 6.                           |
| 14    | Zakon o obrazovanju odraslih  | Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa                                 | 2014.                   | 6.                           |
| 15    | Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu ŽZH   | Uprava civilne zaštite   | 2014.                   | 6.                           |
| 16    | Zakon o katastru i registraciji nekretnina  | Uprava za geodetske i imovinsko pravne poslove                                     | 2014.                   | 6.                           |
| 17    | Izvješće o radu Vlade ŽZH za 2013.godinu  | Vlada Županije   | 2014.                   | 6.                           |
| 18    | Informacija o radu Županijskog suda i Općinskih sudova za 2013.godinu   | Županijski sud i općinski sudovi   | 2014.                   | 6.                           |
| 19    | Izvješće o radu Županijskog javnog tužiteljstva za 2013.godinu  | Županijsko tužiteljstvo  | 2014.                   | 6.                           |
| 20    | Izvješće o radu Nezavisnog odbora za izbor i reviziju Skupštine Županije  | Nezavisni odbor za izbor i revizije Skupštine Žu                                   | 2007.                   | 6.                           |
| 21    | Izvješće o radu Javno žalbenog ureda (2013.)  | Javno žalbeni ured   | 2014.                   | 6.                           |
| 22    | Izvješće o radu Odbora za obrazovanje, kulturu i sport, mlade i infomiranje za 2013.godinu  | Odbor za obrazovanje   | 2014.                   | 6.                           |
| 23    | Izvješće o izvršavanju Financijskog plana Zavoda za zdravstveno osiguranje ŽZH za 2013.godinu   | Zavod zdravstvenog osiguranja  | 2014.                   | 6.                           |
| 24    | Izvješće o izvršavanju Financijskog plana Službe za zapošljavanje ŽZH za 2013.godinu  | Služba za zapošljavanje  | 2014.                   | 6.                           |

## Monitoring Skupštine Županije Zapadnohercegovačke

| R.br. | Naziv mjere   | Predlagatelj   | Godina 1. pojavljivanja | Planirani rok za razmatranje |
|-------|---|--|-------------------------|------------------------------|
| 25    | Poligodišnja Informacija o stanju sigurnosti cestovnog prometa  | Ministarstvo unutarnjih poslova Županije Zapadnohercegovačke | 2014.                   | 6.                           |
| 26    | Izvješće o radu stalnih i povremenih tijela Skupštine ŽZH za 2013.godinu  | Radna tijela Skupštine ŽZH                                   | 2013.                   | 6.                           |
| 27    | Izvješće Vlade o korištenju sredstava Tekuće zalihe Proračuna (2)   | Vlada Županije   | 2014.                   | 7.                           |
| 28    | Izmjene i dopune Poslovnika Skupštine Županije Zapadnohercegovačke  | Skupština ŽZH  | 2014.                   | 10.                          |
| 29    | Dokument okvirnog proračuna za razdoblje 2015.-2017.godina  | Ministarstvo financija                                       | 2014.                   | 10.                          |
| 30    | Zakon o izvršenju Proračuna ŽZH za 2015.godinu  | Ministarstvo financija                                       | 2014.                   | 12.                          |
| 31    | Izmjene i dopune Proračuna ŽZH za 2014.godinu   | Ministarstvo financija                                       | 2014.                   | 12.                          |
| 32    | Proračun Županije Zapadnohercegovačke za 2015.godinu  | Ministarstvo financija                                       | 2014.                   | 12.                          |
| 33    | Odluka o privremenom financiranju Županije Zapadnohercegovačke za period siječanj-ožujak 2015.godine  | Vlada Županije   | 2014.                   | 12.                          |
| 34    | Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu Stručne službe skupštine ŽZH  | stručna služba skupštine                                     | 2014.                   | 12.                          |
| 35    | Zakon o zapaljivim tekućinama i plinovima   | Ministarstvo unutarnjih poslova Županije Zapadnohercegovačke | 2012.                   | 12.                          |
| 36    | Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o uporabi, upravljanju i održavanju zajedničkih dijelova i uređaja zgrada                                     | Ministarstvo prostornog uređenja , resursa i zaštite okoliša | 2014.                   | 12.                          |
| 37    | Plan zaštite okoliša  | Ministarstvo prostornog uređenja , resursa i zaštite okoliša | 2014.                   | 12.                          |
| 38    | Program rada Vlade ŽZH za 2015.godinu   | Vlada Županije   | 2014.                   | 12.                          |
| 39    | Plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća Županije Zapadnohercegovačke  | Uprava civilne zaštite                                       | 2013.                   | 12.                          |
| 40    | Informacija o isplaćenim novčanim poticajima u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji podnositeljima i namjeni poticaja proizvodnje u općinama ŽZH | Ministarstvo gospodarstva                                    | 2013.                   | 12.                          |
| 41    | Informacija o stanju u oblasti športa s programom razvoja športa na području ŽZH  | Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa           | 2014.                   | 12.                          |
| 42    | Informacija u oblasti predškolskog, osnovnog, srednjeg i  | Ministarstvo prosvjete, znanosti,                            | 2014.                   | 12.                          |

## Monitoring Skupštine Županije Zapadnohercegovačke

| R.br. | Naziv mjere  | Predlagatelj   | Godina 1. pojavljivanja | Planirani rok za razmatranje |
|-------|--|--|-------------------------|------------------------------|
| 43    | visokog obrazovanja<br>Informacija u oblasti kulture (2014.)   | kulture i športa<br>Ministarstvo                             | 2014.                   | 12.                          |
| 44    | Informacija o stanju i poduzetim mjerama za suzbijanje zlouporabe opojnih droga  | prosvjete, znanosti, kulture i športa<br>Ministarstvo        | 2013.                   | 12.                          |
| 45    | Program rada Skupštine ŽZH za 2015.godinu  | unutarnjih poslova<br>Županije<br>Zapadnohercegovačke        | 2014.                   | 12.                          |
| 46    | Analiza ostvarivanja mjera ekonomske politike u ŽZH u prvih devet mjeseci 2013.godine  | Skupština ŽZH  | 2014.                   | 12.                          |
| 47    | Informacija o ekonomskoj suradnji Županija s hrvatskom većinom u FBiH  | Ministarstvo financija                                       | 2013.                   | 12.                          |
| 48    | Analiza razine razvijenosti županije i općina u županiji s prijedlogom mjera za poticaj i razvoj   | Vlada Županije   | 2013.                   | 12.                          |
| 49    | Korištenje raspoloživih resursa u Županiji Zapadnohercegovačkoj (prirodni, ekonomski, kadrovski, energetske)                                       | Vlada Županije   | 2012.                   | 12.                          |
| 50    | Informacija o obrtništvu, trgovini, ugostiteljstvu i turizmu ŽZH   | Ministarstvo gospodarstva                                    | 2013.                   | 12.                          |
| 51    | Analiza realiziranja stranih ulaganja - uvjeti, poteškoće i poticaji   | Vlada Županije   | 2012.                   | 12.                          |
| 52    | Informacija o stanju stambenog fonda na području ŽZH   | Vlada Županije   | 2013.                   | 12.                          |
| 53    | Prestrukturiranje i privatizacija s posebnim osvrtom na velike gospodarske sustave (2012.)   | Vlada Županije   | 2012.                   | 12.                          |
| 54    | Informacija o stanju raseljenih osoba - prognanih i izbjeglih u ŽZH ( broj, struktura, položaj, ostvarivanje prava, zaštite i načina zvrinjavanja) | Ministarstvo gospodarstva                                    | 2013.                   | 12.                          |
| 55    | Analiza sustava socijalne zaštite 2013.  | Vlada Županije   | 2013.                   | 12.                          |
| 56    | Analiza razine zaposlenosti na području ŽZH  | Vlada Županije   | 2013.                   | 12.                          |
| 57    | Strategija zaštite okoliša Županije Zapadnohercegovačke  | Vlada Županije   | 2012.                   | 12.                          |
| 58    | Strategija proizvodnje hrane i mogućnost proizvodnje zdrave hrane u ŽZH  | Ministarstvo prostornog uređenja , resursa i zaštite okoliša | 2013.                   | 12.                          |
| 59    | Izvješće o implementaciji projekta u 2013.godini   | Vlada Županije   | 2014.                   | 12.                          |
| 60    | izvješće Vlade o korištenju sredstava Tekuće zalihe Proračuna (3)  | Ministarstvo gospodarstva                                    | 2014.                   | 19.                          |

## Monitoring Skupštine Županije Zapadnohercegovačke

### PRORA UN

Skupština Županije Zapadnohercegovačke je u svim godinama prethodna dva mandata kršila Zakon o Proračunima Federacije Bosne i Hercegovine<sup>8</sup> koji nalaže da se Proračun usvaja prije početka godine na koju se odnosi. Pripreme za njegovo usvajanje nisu vršene na vrijeme jer je isti je većinom usvajan po skraćenoj proceduri.

| Godina | Rebalans | Visina Proračuna | Datum usvajanja Proračuna u Skupštini |
|--------|----------|------------------|---------------------------------------|
| 2007.  |          | 69.006.200       | 30.03.2007                            |
|        | 1.       | 0                | 03.12.2007                            |
| 2008.  |          | 75.435.200       | 28.03.2008                            |
|        | 1.       | 72.036.360       | 10.12.2008                            |
| 2009.  |          | 76.912.700       | 16.03.2009                            |
|        | 1.       | 0                | 04.08.2009                            |
|        | 2.       | 78.510.371       | 11.12.2009                            |
| 2010.  |          | 75.922.324       | 15.01.2010                            |
|        | 1.       | 80.986.500       | 23.12.2010                            |
| 2011.  |          | 74.098.600       | 01.04.2011                            |
|        | 1.       | 73.738.300       | 21.12.2011                            |
| 2012.  |          | 71.882.360       | 24.02.2012                            |
|        | 1.       | 67.939.596       | 18.12.2012                            |
| 2013.  |          | 69.894.800       | 03.04.2013                            |
| 2014.  |          | 70.208.147       | 07.02.2014                            |

### Proračun ŽZH, po godinama

Iako je Vlada u tzv. tehničkom mandatu polovinom prosinca u skupštinsku proceduru u skraćenom postupku prosljedila Odluku o izmjenama i dopunama Proračuna Županije Zapadnohercegovačke za 2014. godinu, ista se do kraja godine iako su nakon toga održane dvije sjednice Skupštine, nije našla na Dnevnom redu.

Proračun za 2015. godinu nije usvojen u zakonskom roku a kako bi osigurala financijsku stabilnost u prva tri mjeseca 2015. godine, Skupština Županije Zapadnohercegovačke je iskoristila zakonsku mogućnost i na prijedlog Vlade u skraćenju proceduri usvojila Odluku o privremenom financiranju za razdoblje siječanj-ožujak 2015. godine.

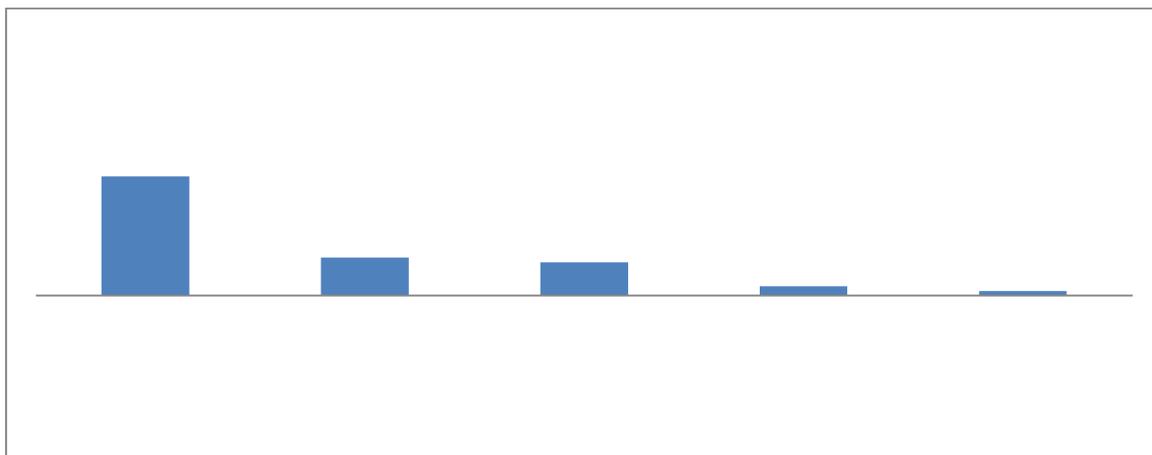
<sup>8</sup>  
tijela kantona, odno  
godine na koju se odnosi.

Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlament), zakonodavna

### UKUPNA ZAKONODAVNA AKTIVNOST SKUPŠTINE ŽZH

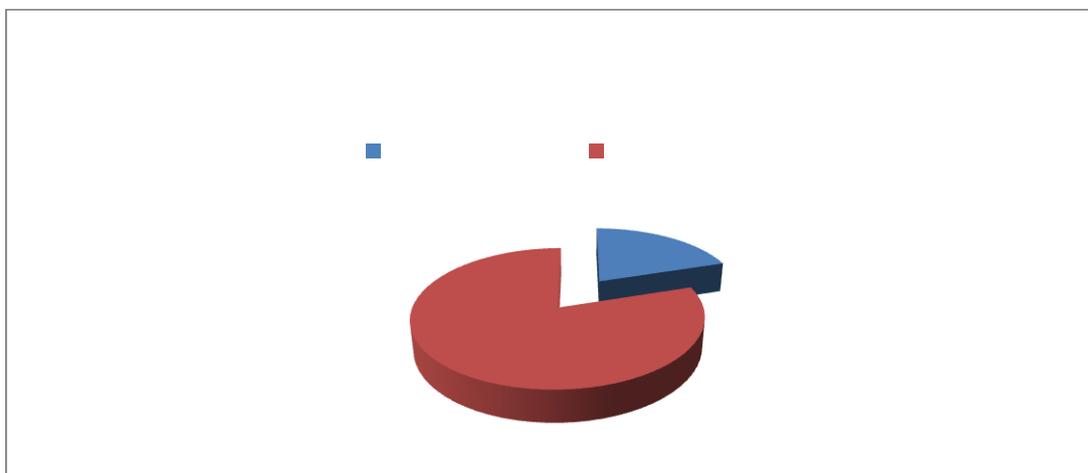
U razdoblju koje pokriva ovo izvješće Skupština Županije Zapadnohercegovačke je na svojim zasjedanjima razmatrala i u potpunosti (u formi prijedloga) realizirala ukupno 5 zakona. Prethodna dva saziva u istom vremenu nisu realizirala niti jedan zakon.

Inače, u 2014. godini Skupština Županije Zapadnohercegovačke je realizirala u potpunosti (u formi prijedloga) 15 zakona i još 3 u formi nacrtu.



Grafikon 6

Od pet zakona koje je Skupština Županije Zapadnohercegovačke realizirala u promatranom razdoblju, jedan je temeljni, dok se ostali odnose na izmjene i dopune ranije realiziranih zakona.



Grafikon 7

### TRANSPARENTNOST RADA SKUPŠTINE ŽZH

Članakom 91. Poslovnika o radu uređena je javnost rada Skupštine Županije Zapadnohercegovačke. Transparentnost rada Skupštine na početku mandata novog saziva bila je na zadovoljavajućoj razini. Sjednice su otvorene za javnost, informacije su na zahtjev, a sukladno Zakonu o slobodi pristupa informacijama redovito dostavljane elektroničkim putem ili u tiskanoj formi, a stručna služba Skupštine pravovremeno je najavljivala sjednice na službenoj web stranici Skupštine, kao i kratki pregled informacija sa održanih sjednica.

### AKTIVNOSTI ZASTUPNIKA

#### NAZOST NA SKUPŠTINI

Kako smo već istakli, u promatranom periodu, održana su 3 zasjedanja Skupštine Županije Zapadnohercegovačke, na kojima su nazočili svi zastupnici, osim Slobodana Tomića kojem je mandat potvrđen tek na drugoj sjednici.

#### ZASTUPNIKA PITANJA I INICIJATIVE<sup>9</sup>

Na održane 3 sjednice Skupštine Županije Zapadnohercegovačke, u promatranom periodu, postavljeno je i pokrenuto ukupno 5 pitanja/inicijativa.

Po jedno pitanje su postavili: Ivan Jurišić, Viktor Kvesić, Ivan Landeka i Dario Sesar. Inicijativu je pokrenuo Slobodan Tomić.

#### DISKUSIJE ZASTUPNIKA

Od razmatrane 21 mjere, zastupnici su se javili za raspravu /iznosili stavove radnih tijela, za 6 mjera. Pregled aktivnosti zastupnika tijekom diskusija o mjerama razmatranim na sjednicama Skupštine prikazan je u sljedećoj tabeli.

|                  |         |   |   |   |   |   |   |
|------------------|---------|---|---|---|---|---|---|
| Bešlić Zdravko   | HDZ BiH | - | - | - | - | - | - |
| Ćosić Zdenko     | HDZ BiH | - | - | - | - | - | - |
| Damjanović Ivan  | HDZ BiH | - | - | - | - | 2 | 2 |
| Galić Ružica     | HDZ BiH | - | - | - | - | 4 | 4 |
| Grbešić Tanja    | HDZ BiH | - | - | - | - | - | - |
| Kraljević Suzana | HDZ BiH | - | - | - | - | 1 | 1 |
| Landeka Ivan     | HDZ BiH | - | - | - | - | - | - |
| Lasić Erina      | HDZ BiH | - | - | - | - | - | - |

<sup>9</sup>

koji su nositelji javno-

## Monitoring Skupštine Županije Zapadnohercegovačke

|                 |            |          |          |          |          |           |           |
|-----------------|------------|----------|----------|----------|----------|-----------|-----------|
| Mandić Tomislav | HDZ BiH    | -        | -        | -        | -        | -         | -         |
| Matić Sando     | HDZ BiH    | -        | -        | -        | -        | -         | -         |
| Mišetić Ante    | HDZ BiH    | -        | -        | -        | -        | -         | -         |
| Sesar Dario     | HDZ BiH    | -        | -        | -        | -        | -         | -         |
| Sesar Ivo       | HDZ BiH    | 1        | -        | -        | 1        | 3         | 5         |
| Ševo Milan      | HDZ BiH    | -        | -        | -        | -        | -         | -         |
| Bušić Velimir   | HDZ 1990   | -        | -        | -        | -        | -         | -         |
| Grbešić Rajko   | HDZ 1990   | -        | -        | -        | -        | -         | -         |
| Čuvalo Mirela   | HDZ 1990   | 1        | 1        | -        | -        | -         | 2         |
| Topić Tomislav  | HDZ 1990   | -        | -        | -        | -        | -         | -         |
| Jurišić Ivan    | HSP        | -        | -        | -        | -        | -         | -         |
| Kvesić Viktor   | HSP        | 2        | -        | -        | -        | -         | 2         |
| Češkić Marija   | HSP dr. AS | -        | -        | -        | -        | 1         | 1         |
| Ćorić Deni      | HS         | -        | -        | -        | -        | 1         | 1         |
| Tomić Slobodan  | NSRB       | -        | -        | 1        | -        | -         | 1         |
| <b>Ukupno:</b>  |            | <b>4</b> | <b>1</b> | <b>1</b> | <b>1</b> | <b>12</b> | <b>19</b> |

**SKUPŠTINA ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVA KE NIJE, DO KRAJA 2014. GODINE, ZAVRŠILA PROCES KONSTITUIRANJA JER NIJE IMENOVALA ZAMJENIKA PREDSJEDNIKA SKUPŠTINE IZ REDA SRPSKOG NARODA.** Preporučamo novom sazivu Skupštine da sukladno Poslovniku o radu Skupštine Županije Zapadnohercegovačke i Prijedlogu Kluba Srba, što prije imenuje zamjenika predsjedavajućeg iz reda srpskog naroda i završi proces konstituiranja.

**SKUPŠTINA JE U ODNOSU NA ISTO RAZDOBLJE PRETHODNIH MANDATA INTEZIVIRALA SVOJ RAD POGOTOVO U ZAKONODAVNOM DIJELU.** Skupština tijekom cijelog mandata treba nastaviti sa intenzivnim radom osobito u zakonodavnoj oblasti, fokusirajući se na mjere koje mogu dovesti do poboljšanja kvaliteta života građana ovog kantona.

**PRORA UN ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVA KE NIJE USVOJEN DO KRAJA 2014. GODINE, IME JE PREKRŠEN ZAKON O PRORA UNIMA FEDERACIJE BIH I NASTAVLJENA LOŠA PRAKSA PRETHODNIH SAZIVA.** Preporučamo Skupštini Županije Zapadnohercegovačke da što skorije usvoji Proračun ŽZH za 2015.godinu i u novom mandatu izbjegava lošu praksu kršenja Zakona o Proračunima F BiH i Poslovnika o radu Skupštine ŽZH, te isti usvaja u rokovima i predviđenim procedurama

**PROGRAM RADA SKUPŠTINE ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVA KE NIJE USVOJEN DO KRAJA TEKU E ZA NAREDNU GODINU.** Skupština bi se, što prije, trebala usredotočiti na izradu kvalitetnog i razvojnog Programa rada koji će garantirati bolji život građana ove županije i usvojiti ga u najkraćem mogućem roku.

**SKUPŠTINA JE NAPRAVILA POZITIVAN ISKORAK I IMENOVALA MANDATARA VLADE ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVA KE.** Skupština treba što prije imenovati izvršnu vlast u Županiji od koje će inzistirati da u što kraćem roku u skupštinsku proceduru dostavi Proračun ŽZH za 2015.godinu koji će biti usuglašen sa Program rada.

### Povremena radna tijela

#### **1. Mandatno – imunitetsko povjerenstvo u sastavu:**

- Ivan Landeka –predsjednik
- Erina Lasić-zamjenik predsjednika
- Velimir Bušić-član

#### **2. Povjerenstvo za izbor i imenovanje**

- Zdravko Bešlić– predsjednik
- Ivo Sesar –zamjenik predsjednika
- Deni Ćorić- član

#### **3. Administrativno – pravno povjerenstvo**

- Dario Sesar– predsjednik
- Ružica Galić-zamjenik predsjednika
- Milan Ševo-član
- Ivan Jurišić-član
- Rajko Grbešić-član

### Stalna radna tijela

#### **1. Povjerenstvo za Ustav, Poslovnik i zakonodavstvo**

- Ružica Galić – predsjednik
- Ivan Jurišić – zamjenik predsjednika
- (HDZ 1990) – član
- Ante Mišetić – član

te spoljni članovi:

- Vedran Markotić – član
- Dario Knezović – član
- Danijela Perić – član

#### **2. Odbor za ekonomsku, financijsku politiku i prora un:**

- Ivan Damjanović – predsjednik
- Dario Sesar – zamjenik predsjednika
- Milan Ševo – član
- (HDZ 1990) – član

te spoljni članovi:

- Mile Pejić – član
- Ivica Pavković – član
- Dalibor Skoko – član

### 3. Odbor za obrazovanje, kulturu, šport, mlade i informiranje

- Ivo Sesar – predsjednik
- Zdenko Čosić – zamjenik predsjednika
- Tanja Grbešić – član
- Ivan Landeka – član

te spoljni članovi:

- Žana Primorac – član
- Gordana Iličić – član
- Nikica Tomas – član

### 4. Odbor za rad, zdravstvo, socijalnu politiku i stradalnike Domovinskog rata

- Suzana Kraljević – predsjednik
- Zdravko Bešlić – zamjenik predsjednika
- Tomislav Mandić – član
- Viktor Kvesić – član

te spoljni članovi:

- Zdenko Čolak – član
- Mario Karamatić – član
- Zoran Šakota – član

### 5. Odbor za pravdu, upravu, ljudska prava, slobode i ravnopravnost spolova

- Marija Češkić – predsjednik
- Milan Ševo – zamjenik predsjednika
- (HDZ 1990) – član
- Slobodan Tomić

– član te spoljni članovi:

- Sonja Miloš – član
- Ivan Topić – član
- Zoran Slišković – član

### 6. Odbor za prostorno ureenje, stambeno – komunalnu politiku, zaštitu okoliša, poljoprivredu i šumarstvo

- Deni Ćorić – predsjednik
- Erina Lasić – zamjenik predsjednika
- Sando Matić – član
- (HDZ 1990) – član

te spoljni članovi:

- Miro Ćutuk – član
- Ante Bošnjak – član
- Vinko Topić – član